

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Sveriges Radios remissyttrande över Betänkande av 2018 års tryck- och yttrandefrihetskommitté (SOU 2020:45) Ett ändamålsenligt skydd för tryck- och yttrandefriheten (Ju2020/02919/L6)

Stockholm 3 december 2020

Cilla Benkö
vd Sveriges Radio

Lennart Käll
styrelseordförande SR

Sammanfattning

- Sveriges Radio avstyrker förslaget att en ny delegationsregel införs i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen för överträdelse av förbud mot utbildning, beskrivning och mätning eftersom grundlagens grundläggande principer bör ges företräde.
- Sveriges Radio ställer sig positivt till förslaget att grundlagsskyddet för bolagets webbsändningar bibehålls oavsett plattform. Sveriges Radio anser att det är rimligt att webbsändningsregeln ändras i enlighet med kommitténs förslag och att de plattformar som inte som efterfrågat grundlagsskydd därmed inte längre omfattas.
- Sverige Radio avstyrker förslaget att begränsa grundlagsskyddet för vissa söktjänster som offentliggör personuppgifter om lagöverträdelse.
- Sveriges Radio är positivt till förslaget till ändring av yttrandefrihetsgrundlagen för att medge att villkor kan ställas även på verksamhet genom tråd. Sveriges Radio betonar dock vikten av att detta inte leder till att uppdraget snävas in i förhållande till den verksamhet som Sveriges Radio idag bedriver genom tråd. De villkor som kan ställas på verksamheten via tråd måste enligt Sveriges Radios mening överensstämma med de villkor som gäller för sändningar i marknätet.
- Sveriges Radio beklagar att Tryck- och yttrandefrihetskommittén inte enats om något förslag till förändring av grundlag för att stärka oberoendet hos public service. Sveriges Radio delar kommitténs syn att ändringar av grundlag bör ske med största möjliga varsamhet och i största möjliga politiska samförstånd, samtidigt konstaterar Sveriges Radio att dagens skydd av public service inte är tillfredsställande.

9.9.3 Hur bör regleringen utformas?

Kommitténs förslag: En ny delegationsregel införs i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som möjliggör föreskrifter i lag som avser ansvar och ersättningsskyldighet för överträdelse av förbud mot avbildning, beskrivning och mätning.

Sveriges Radio avstyrker förslaget.

Sveriges Radio är generellt sett kritiskt till inskränkningar i anskaffarfriheten. Sveriges Radio anser att grundlagens grundläggande principer, såsom anskaffarfriheten, bör ges företräde och anser därför att den balanserade avvägning som görs idag mellan de två intressena bör bibehållas.

Sveriges Radio har förståelse för att det finns behov av bestämmelser i syfte att upprätthålla totalförsvarets skyddsvärden men konstaterar att det existerar reglering som till stor del tar sikte på det som kommittén vill åstadkomma. Redan idag kan sägas att anskaffarfriheten inte är absolut även med beaktande av Högsta domstolens beslut.¹ Det finns bestämmelser i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som klargör anskaffarfrihetens gränser. För det första framgår att anskaffanden som utgör vissa allvarliga brott, t.ex. spioneri eller landsförräderi, grov obehörig befattning med hemlig uppgift, är straffbara (de s.k. anskaffarbroten). Därutöver finns bestämmelser som tar sikte på själva publiceringen av sådana uppgifter som skulle kunna skada rikets säkerhet m.m. i TF:s brottskatalog. Detta verkar således kraftigt avhållande från såväl anskaffande som publicering av uppgifter som kan ha bäring på skyddslagens tillämpningsområde.

Kommitténs förslag innebär att en delegationsregel införs som ger stöd åt att i vanlig lag göra inskränkningar i anskaffarfriheten. Sveriges Radio anser att det finns ett principiellt problem att införa delegationsregler i grundlagarna eftersom de riskerar att urholka det skydd som grundlagarna garanterar. Delegationsregler bör endast införas om ett viktigt yttrandefrihetsintresse inte äventyras. I aktuellt fall anser Sveriges Radio att kriminalisering redan finns gällande allvarligare situationer då försvars- och skyddsintressena väger tyngre än yttrandefriheten. Vid mindre allvarliga situationer bör yttrandefriheten ges företräde.

---

¹ NJA 2015 s. 298

Om kommitténs förslag ändå skulle genomföras anser Sveriges Radio att det inte ska vara föreligga ersättningsskyldighet vid eventuella överträdelser. Det är inte rimligt att den som, med stöd av anskaffarfriheten, förmedlar information för publiceringen ska drabbas av kostnader för ändringar av exempelvis skalskydd m.m. vilka får antas kunna uppgå till belopp som inte står i relation till överträdelsens art.

10.5.3 Hur bör regleringen utformas?

Kommitténs förslag: Websändningsregelns tillämplighet begränsas på så sätt att det krävs att programmet tillhandahålls av någon av aktörerna i databasregeln för att websändningsregeln ska vara tillämplig. Databasregelns tillämplighet begränsas genom en ny bestämmelse där det anges att det som sägs i paragrafen om redaktioner för program inte gäller för redaktioner för sådana program som omfattas av websändningsregeln. Hänvisningen från databasregeln till websändningsregeln tas bort.

Sveriges Radio tillstyrker förslaget.

Sveriges Radio ställer sig positivt till att grundlagsskyddet för bolagets websändningar bibehålls oavsett plattform. Sveriges Radio anser att det är rimligt att websändningsregeln ändras i enlighet med kommitténs förslag och att de plattformar som inte som efterfrågat grundlagsskydd därmed inte längre omfattas. Sveriges Radio noterar dock att den lagtekniska lösningen, där skyddet för websändningarna kopplas till databasregeln är något komplicerad och riskerar att vara svår att tillgodogöra sig. En något enklare utformning av regleringen vore att föredra om möjligt.

11.7.2 Skyddet för den personliga integriteten bör stärkas

Kommitténs bedömning: Det finns behov av att begränsa grundlagsskyddet för vissa söktjänster som offentliggör personuppgifter om lagöverträdelser.

Sveriges Radio avstyrker förslaget.

Kommittén föreslår att delegationsbestämmelserna i 1 kap. 13 § TF och 1 kap. 20 § YGL utökas genom att personuppgifter om lagöverträdelser läggs till i uppräknningen av de kategorier av personuppgifter som kan regleras genom vanlig lag. Vidare föreslås en formulering som anger att bestämmelserna bara ska tillämpas om det med hänsyn till "den offentliggjorda

uppgiftssamlingens karaktär” står klart att det finns särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet.

Kommittén anser sammantaget att det finns skäl att stärka skyddet för den personliga integriteten genom att införa begränsningar i grundlagsskyddet för personuppgifter om lagöverträdelse. Sveriges Radio har tidigare framfört invändningar mot förslaget till undantagsbestämmelser i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen som möjliggör begränsningar för vissa uppgiftssamlingar. Invändningarna kvarstår.

Inledningsvis kan Sveriges Radio konstatera att regeln tar sikte på uppgifter om lagöverträdelse där det inte sällan finns ett allmänintresse som kan motivera ett offentliggörande till skillnad från vissa andra uppgifter i samma bestämmelse såsom t.ex. uppgifter om hälsa, sexuell läggning eller etnicitet där allmänintresset vid offentliggörande inte alltid är uppenbart.

Sveriges Radio konstaterar att en förutsättning för att införa en inskränkning i yttrandefriheten för den typ av uppgifter som kommittén föreslår bör vara att bestämmelsen görs så avgränsad att den inte riskerar att träffa annan liknande verksamhet som bör åtnjuta grundlagsskydd. Beskrivningen av vad som skulle kunna omfattas i form av uppgiftssamling är mycket vid och riskerar att träffa varje samling av digital information vilket knappast kan ha varit avsikten. Den föreslagna ordalydelsen skulle kunna således träffa flera av de tjänster som massmedieföretag tillhandahåller inom ramen för sina granskningar eller databasjournalistik. Det digitala tillhandahållandet gör det möjligt för massmediabolag att skapa nya tjänster t.ex. inom databasjournalistiken och förpacka det journalistiska materialet på olika sätt för att publiken ska kunna tillgodogöra sig information på bästa sätt.

Det framgår inte på ett tydligt sätt i betänkandet att delegationsbestämmelsen inte tar sikte på traditionella mediebolags databaser som innehåller dylika uppgifter. Detta är dock något som Mediegrundlagskommittén tydliggjorde i sitt betänkande. Där framgår att det ”normalt måste anses uteslutet”² att en uppgiftssamling som tillhandahålls i traditionell massmedieverksamhet

---

² SOU 2016:58, Ändrade mediegrundlagar – del 1, sid. 403

såsom t.ex. i anslutning till olika typer av granskande reportage skulle träffas av undantaget. Det är önskvärt att detta tydliggörs även nu för vägledning vid en eventuell prövning av bestämmelsens tillämpningsområde.

Avgränsningen innebär att undantaget endast ska tillämpas om det står klart med hänsyn till *”uppgiftssamlingens karaktär”* att det finns särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet. Sveriges Radio noterar att kommittén föreslår att man inte längre ska koppla detta till verksamhetens art. Det finns ett antal otydligheter som riskerar att skapa osäkerhet och därmed verka hämmande för den publicistiska verksamheten. Det är inte alltid möjligt att på förhand avgöra om uppgiftssamlingens karaktär är av sådan karaktär som avses.

Sveriges Radio anser att lagtexten är alltför generellt formulerad och har en potentiell träffbild som går utanför vad som är avsett och vad som är rimligt. Mot ovanstående bakgrund anser därför Sveriges Radio att bestämmelsen inte bör införas.

15.5.1 Villkor för public service-företagens verksamhet genom tråd

Kommitténs bedömning: Det finns behov av en ändring i yttrandefrihetsgrundlagen som medger att villkor för public serviceföretagens uppdrag i allmänhetens tjänst kan ställas även för den del av verksamheten som bedrivs genom tråd. Däremot bör krav på tillstånd inte kunna uppställas.

15.5.2 Hur bör regleringen om villkor utformas

Kommitténs förslag: Det införs en delegationsbestämmelse i yttrandefrihetsgrundlagen som innebär att etableringsfriheten för sändningar genom tråd inte hindrar att det i lag meddelas föreskrifter om villkor för att sända program för verksamhet som bedrivs med ett uppdrag att sända ljudradio eller tv i allmänhetens tjänst, under förutsättning att uppdraget finansieras med allmänna medel.

Sveriges Radio tillstyrker förslaget.

Sveriges Radio ställer sig positivt till förslaget då det möjliggör ett teknik neutralt uppdrag för programbolaget. Förslaget öppnar också för en teknikneutral granskning i efterhand vilket skulle bidra till en mer sammanhållen reglering och prövning av public service publiceringar.

Sveriges Radio vill dock peka på vikten av att detta inte leder till att uppdraget snävas in i förhållande till den verksamhet som Sveriges Radio idag bedriver genom tråd. De villkor som kan ställas på verksamheten via tråd måste enligt Sveriges Radios mening överensstämma med de villkor som gäller för sändningar i marknätet. Det föreligger annars en risk för att den delegationsregel som nu föreslås blir mer omfattande vad gäller möjlighet till reglering av tillhandahållandet via webben än vad som är avsett. Sveriges Radio vill framhålla vikten av att programbolaget även framöver ges möjlighet att oavsett plattform på egen hand avgöra på vilket sätt och med vilket utbud Sveriges Radio på bästa sätt möter publikens behov.

Sveriges Radio delar också den bedömning som görs beträffande tillämpningsområdet och konstaterar det bör begränsas till public service. Det finns emellertid skäl att förtydliga tillämpningsområdet ytterligare på ett sätt som slår fast att public service definieras av ett uppdrag i allmänhetens tjänst, att verksamheten präglas av oberoende, saklighet, opartiskhet, stark integritet samt att verksamheten finansieras av allmänna medel. Det bör påpekas att public service i sig inte är ett kvalitetsbegrepp, kvalitetsjournalistik utförs på många platser i mediasamhället.

Det finns i sammanhanget också skäl att poängtera det unika beredskapsuppdrag som Sveriges Radio har givet möjligheten att ge programbolaget ett teknikneutralt uppdrag. Sveriges Radios system för att sända i FM har en hög grad av redundans. Det finns däremot ett behov av att utveckla Sveriges Radios digitala redundans. Det är väsentligt att publiken i ett alltmer digitaliserat Sverige, inte minst utifrån ett beredskapsperspektiv, alltid ska kunna få tillgång till Sveriges Radios innehåll även digitalt inklusive varningsmeddelanden, samhällsinformation och streamat ljud. Den mer komplexa infrastrukturen för det digitala utbudet innebär att de som tar del av Sveriges Radios utbud via internet, exempelvis i mobilen, inte med självklarhet nås i tider av kris i samhället. Detta gäller framförallt den yngre delen av publiken där i princip alla har en mobiltelefon men få har tillgång till en vanlig klassisk radioapparat i hemmet eller har bil. Sveriges Radio konstaterar att engångsmedel på 30 mnkr krävs för att programbolaget ska kunna hålla samma tekniska nivå på beredskap digitalt som i FM. Investeringen för att säkra digital redundans omfattar redundanta IT-system för distribution och skyddade datahallar utanför Stockholm med servrar, ISP-

uppkopplingar och annan teknisk infrastruktur som möjliggör att det digitala utbudet kan uppdateras.

16 Oberoendet hos public service

Oberoende medier är ett av den liberala demokratins fundament. Tillgången till en opartisk, mångfacetterad nyhetsförmedling är central för att ett lands medborgare ska kunna fatta kunskapsbaserade demokratiska beslut. Tryck- och yttrandefrihetskommitténs slutbetänkande publiceras i en tid när demokratin befinner sig på tillbakagång i delar världen. Varieties of Democracy Institute (V-Dem) vid Göteborgs universitet mäter årligen tillståndet för världens demokratier. I rapporten för år 2020 konstateras att det för första gången sedan 2001 är en majoritet av världens länder som är autokratier (92 länder).³ Parallellt försämras läget för pressfriheten i världen. I en rapport från den oberoende organisationen Reportrar utan gränser konstateras att trenden när det gäller pressfrihet i Europa är starkt negativ, under den senaste sjuårsperioden har pressfriheten i Europa minskat i 23 länder medan det skett en vidgad pressfrihet i enbart fyra länder.⁴ Samtidigt har Sverige halkat ned några placeringar på Reportrar utan gränser pressfrihetsindex.

En fundamental del i det svenska medielandskapet utgörs av public service. Dagens svenska public service-system bygger på en lång tradition och en över tid stor politisk enighet om vikten av en bred, oberoende och opartisk nyhetsförmedling. Oberoendet har stadfästas genom ett antal faktorer som var och en i sig har bidragit till att skapa en robusthet i systemet. Helt centralt är det konstitutionella skydd som finns mot förhandsgranskning i 1 kap. 11 § YGL samt skyddet för det redaktionella oberoendet i 3 kap. 6 § YGL. Central är också konstruktionen med en förvaltningsstiftelse som en buffert mellan politik och programbolag liksom att programbolagen är tre separata aktiebolag vilket förstärker avståndet till den politiska sfären. Långa tillståndspåbud och breda politiska överenskommelser om mediepolitiken har också inneburit skydd för oberoendet liksom den tidigare licensfinansieringen och konstruktionen med det av programbolagen helägda dotterbolaget Radiotjänst i Kiruna AB som samlade in licensen.

---

³ https://www.v-dem.net/media/filer_public/f0/5d/f05d46d8-626f-4b20-8e4e-53d4b134fcb/democracy_report_2020_low.pdf (s. 13)

⁴ <https://www.reportrarutangranser.se/hoten-mot-public-service/>

Den svenska public service-modellen har i ett europeiskt perspektiv varit utomordentligt framgångsrik både sett till förtroende och konsumtion. Förtroendet för svensk public service är stabilt över tid vilket de årligen återkommande mätningarna från SOM-institutet vid Göteborgs universitet visar. Sveriges Radio och Sveriges Television ligger varje år i den absoluta toppen när det gäller förtroende från befolkningen, mycket små förändringar har skett under 2000-talet. För Sveriges Radio skiljer det en procentenhet i allmänhetens förtroende mellan år 2000 och år 2019 (73 respektive 72 procent).⁵ En central del i att bibehålla förtroendet handlar om att värna oberoendet, det oberoende som slås fast i sändningstillståndets portalparagraf: *”Verksamheten ska präglas av oberoende och stark integritet och bedrivs självständigt i förhållande till såväl staten som olika ekonomiska, politiska och andra intressen och maktsfärer i samhället.”*⁶ Det torde knappast behöva påpekas att politiska ingrepp i public service-systemet vid sidan av ordinarie tillståndsprocesser kan riskera att skada det långsiktiga förtroendet.

Tryck- och yttrandefrihetskommittén har bland annat undersökt dagens skydd av public service oberoende och huruvida det kan anses vara tillräckligt. Kommittén pekar på ett antal existerande åtgärder som vidtagits för att skydda oberoendet. Hit hör bland annat ett slutet finansieringssystem, fleråriga beslut om medelstilleddning, att inga programrelaterade villkor får finnas i sändningstillstånden andra än de som godkänts av programbolagen, det grundlagsstadgade censurförbudet, att det bör framgå av förordning att alla ledamöter i granskningsnämnden inte ska bytas ut vid ett och samma tillfälle. Själva bolagskonstruktionen med fristående aktiebolag som ägs av en stiftelse är också en del i det skydd som omgärdar public service.

16.4 Överväganden

Kommitténs bedömning: Mot bakgrund av att förslag till ändring av grundlag bör ha ett brett parlamentariskt stöd och att ett sådant stöd inte har kunnat uppnås, lägger kommittén inte fram något sådant förslag.

---

⁵ SOM-institutet, Göteborgs universitet

⁶ <https://www.regeringen.se/4ae1bd/contentassets/8c24422cf3ce41848af8d36a8983638a/tillstand-for-sveriges-radio-ab-att-sanda-ljudradio.pdf> (s. 3)

Sveriges Radio beklagar att Tryck- och yttrandefrihetskommittén inte enats om något förslag till förändring av grundlag för att stärka oberoendet hos public service.

En av Tryck- och yttrandefrihetskommitténs huvudfrågor att ta ställning till har varit att "analysera om public service-företagens oberoende är tillräckligt garanterat genom nuvarande reglering i grundlag och i vanlig lag och annars överväga om oberoendet kan och bör stärkas ytterligare genom ändringar i grundlag".⁷ Eftersom kommittén inte lyckats skapa enighet i frågan lämnas den utan förslag. Sveriges Radio har respekt för ställningstagandet och delar synen att ändringar av grundlag bör ske med största möjliga varsamhet och i största möjliga politiska samförstånd, det skapar en stabilitet och förutsägbarhet i det juridiska systemet som är nödvändig. Samtidigt konstaterar Sveriges Radio att dagens skydd av public service inte är tillfredsställande och beklagar att kommittén inte enats om att lägga fram grundlagsförslag som skyddar public service oberoende.

Sveriges Radio konstaterar att ett grundlagsskydd för public service oberoende inte hade inneburit att förändringar av exempelvis uppdrag, ekonomiska förutsättningar eller organisation hade omöjliggjorts, en grundlagsförändring hade däremot inneburit att en viss tröghet infogas i systemet så att en enkel riksdagsmajoritet inte utan mellanliggande val kan reformera hela det svenska public servicesystemet. De tröghetsmekanismer som dagens public service-system erbjuder är inte av den art att de omöjliggör relativt snabba, genomgripande förändringar av exempelvis innehållsuppdrag, granskning, ekonomi och organisation med en enkel riksdagsmajoritet.

Sveriges Radio noterar att Tryck- och yttrandefrihetskommittén konstaterar att "Det skulle kunna hävdas att även genomgripande förändringar av public service bör kunna genomdrivas utan ändring av grundlag."⁸ Sveriges Radio konstaterar att så är fallet idag. Det saknas exempelvis konstitutionellt skydd för Granskningsnämndens sammansättning vilket gör att en enkel riksdagsmajoritet kan förändra sammansättning och antal ledamöter i det organ som är satt att följa upp i vilken mån innehållsuppdraget utförs eller ej. Kommittén pekar på att "Samtidigt utgör gransknings- och uppföljningsuppdragen myndighetsutövning gentemot

---

⁷ <https://www.regeringen.se/49d593/contentassets/5c36eb447a134cdda850020c2d1f9c61/nagra-fragor-pa-tryck--och-yttrandefrihetens-omrade-dir.-201851> (s. 1)

⁸ SOU 2020:45 (s. 378)

enskild och tillämpning av lag.”⁹ Det innebär, menar kommittén, att ”regeringsformens allmänna bestämmelse om att ingen myndighet, inte heller riksdagen, får bestämma hur en myndighet ska agera gäller. I den meningen garanteras nämndens oberoende.”¹⁰

Kommitténs resonemang bygger på att framtida regeringar kommer att utse ledamöter i Granskningsnämnden som är oförvitliga och inte agerar i samklang med några politiska preferenser och därmed inte utsätter programbolagens oberoende för påtryckning. Motsatsen är lätt att föreställa sig, ett programbolag som av en nämnd med nya ledamöter vid upprepade tillfällen fällt för programrelaterade frågor skapar snabbt krav på förändring av publicistiken och därmed påverkan på oberoendet.

Det bör också noteras att det fram till nu har saknats reglering när det gäller längden på förordnanden i Granskningsnämnden. Det har varit fullt möjligt för en regering att byta hela nämndens sammansättning vid ett och samma tillfälle.

I propositionen till den nya Radio- och tv-lagen föreslås att mandatperiodens längd bör framgå av förordning.¹¹ Det behöver knappast påpekas att förändringen inte innebär några avgörande problem för en regering som vill göra omfattande förändringar av den myndighet som är satt att granska och utvärdera samtliga programbolags uppfyllelse av sändningstillstånden.

Som tidigare konstaterats är skyddet för det redaktionella oberoendet i 3 kap. 6 § YGL en utomordentligt viktig beståndsdel för att säkerställa det redaktionella oberoendet. Tryck- och yttrandefrihetskommittén konstaterar också att den redaktionella självständigheten ”ger public service-företagen rätt att självständigt avgöra vad som ska förekomma i olika program.”¹² I sammanhanget bör det emellertid beaktas att ett kraftigt förändrat sändningstillstånd i kombination med en förändrad granskningsnämnd som utvärderar programbolagens förmåga att leva upp till det som stipuleras i tillstånd och medelsvillkor riskerar att utsätta oberoendet för omfattande påfrestningar.

---

⁹ SOU 2020:45 (s. 379)

¹⁰ SOU 2020:45 (s. 380)

¹¹ Prop 2019/20:168 (s. 154)

¹² SOU 2020:45 (s. 377)

Även när det gäller de ekonomiska villkoren bör det noteras att nuvarande system erbjuder stora möjligheter till snabba förändringar och därmed risker för oberoendet. En av de faktorer som var tänkt att öka oberoendet vid övergången till skattefinansiering den 1 januari 2019 var förslaget att medelsbeslut skulle tas för hela för hela tillståndsperioden. Bakgrunden var bland annat att tidigare public service-utredningar pekat på risken för "otillbörlig politisk styrning" vid årliga tilldelningsbeslut i riksdagen.¹³ Lagrådet underkände emellertid förslaget och ansåg att det stred mot regeringsformen.¹⁴ Riskerna kvarstår således. Givet möjligheten att snabbt kunna ändra ekonomiska förutsättningar för programbolagen konstaterar Tryck- och yttrandefrihetskommittén att "I det hänseendet har riksdag och regering ett betydande inflytande genom besluten om medelstilldelning med tillhörande villkor och de innehållsvillkor som finns i sändningstillstånden."¹⁵ Sveriges Radio konstaterar att ett grundlagsskydd inte hade inneburit att de ekonomiska förutsättningarna för public service inte hade kunnat förändras, däremot hade ett grundlagsskydd dels skapat en tröghet i systemet, dels inneburit ett mindre utrymme för det som tidigare public service-utredningar konstaterat innebär en risk för otillbörlig politisk styrning.

---

¹³ SOU 2012:59 (s. 234)

¹⁴ <https://www.lagradet.se/wp-content/uploads/lagradet-attachments/Ny%20finansiering%20av%20public%20service.pdf> (s. 2-5)

¹⁵ SOU 2020:45 (s.377)